

**Viðbótarbókun
við félagsmálasáttmála Evrópu
þar sem kveðið er á
um kerfi fyrir kærur hópa**

Strassborg, 9. XI. 1995

Þýðing þýðingamiðstöðvar utanríkisráðuneytisins.

Safn Evrópusamninga/158

Inngangsorð

Aðildarríki Evrópuráðsins, sem hafa undirritað bókun þessa við félagsmálasáttmála Evrópu, sem var lagður fram til undirritunar í Torino 18. október 1961 (hér á eftir nefndur „sáttmálinn“),

einsetja sér að taka upp nýjar aðgerðir til að efla skilvirka framkvæmd félagslegra réttinda sem kveðið er á um í sáttmálanum,

telja að þessu markmiði megi ná með því að gera ráð fyrir málsmeðferð varðandi kærur hópa, en hún gæti meðal annars eftir þátttöku aðila vinnumarkaðarins og frjálsra samtaka,

og hafa orðið ásátt um eftirfarandi:

1. gr.

Aðilar að þessari bókun viðurkenna að eftirtalin samtök eigi rétt til þess að leggja fram kærur vegna meintrar ófullnægjandi framkvæmdar sáttmálans:

- a alþjóðasamtök vinnuveitenda og stéttarféлага sem um getur í 2. mgr. 27. gr. sáttmálans;
- b önnur alþjóðleg frjáls samtök sem hafa ráðgefandi stöðu gagnvart Evrópuráðinu og stjórnarnefndin hefur sett á skrá í því augnamiði;
- c landssamtök fulltrúa vinnuveitenda og stéttarféлага innan lögsögu þess samningsaðila sem kæran beinist gegn.

2. gr.

- 1 Hvert samningsríki getur einnig, þegar það samþykkir að vera bundið af þessari bókun í samræmi við ákvæði 13. gr. eða hvenær sem er eftir það, lýst því yfir að það viðurkenni rétt hvaða annarra frjálsra landssamtaka sem vera skal innan lögsögu sinnar, sem eru sérstaklega til þess bær að fjalla um málefni sem sáttmálinn tekur til, til þess að leggja fram kærur gegn því.

- 2 Slíkar yfirlýsingar geta haft tiltekinn gildistíma.

- 3 Yfirlýsingarnar skulu afhentar framkvæmdastjóra Evrópuráðsins til vörslu en hann sendir samningsaðilum endurrit þeirra og birtir þær.

3. gr.

Frjáls alþjóðasamtök og frjáls landssamtök, sem um getur í b-lið 1. gr. annars vegar og 2. gr. hins vegar, geta aðeins lagt fram kærur í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í fyrrnefndum ákvæðum, um þau málefni sem viðurkennt hefur verið að þau séu sérstaklega bær til þess að fjalla um.

4. gr.

Kærur skal leggja fram skriflega, hún skal varða eitthvert það ákvæði sáttmálans sem hlutaðeigandi samningsaðili hefur samþykkt og upplýsa skal að hvaða leyti hann hafi ekki tryggt fullnægjandi beitingu þess ákvæðis.

5. gr.

Allar kærur skal senda framkvæmdastjóranum en hann staðfestir móttöku hennar, tilkynnir hlutaðeigandi samningsaðila um hana og kemur henni þegar í stað til nefndar óháðra sérfræðinga.

6. gr.

Nefnd óháðra sérfræðinga getur farið fram á það við hlutaðeigandi samningsaðila og samtök, sem að kærinni standa, að lagðar verði fram innan þeirra tímamarka sem nefndin tilgreinir, skriflegar upplýsingar og athugasemdir sem lúta að því hvort kæran skuli teljast tæk.

7. gr.

- 1 Telji nefnd óháðra sérfræðinga kærana tæka skal hún tilkynna það aðilum að sáttmálanum fyrir milligöngu framkvæmdastjórans. Hún skal fara fram á það við hlutaðeigandi samningsaðila og samtökin sem að kærinni standa að þau leggi fram skriflega, innan þeirra tímamarka sem hún tilgreinir, allar viðeigandi upplýsingar eða skýringar og við aðra aðila að þessari bókun, að þeir leggi fram athugasemdir, sem þeir kunna að vilja gera, innan sömu tímamarka.
- 2 Standi landssamtök vinnuveitenda eða stéttarfélaga að kærinni, eða önnur frjáls landssamtök eða alþjóðasamtök, skal nefnd óháðra sérfræðinga tilkynna það fyrir milligöngu framkvæmdastjórans þeim alþjóðlegu samtökum vinnuveitenda eða stéttarfélaga, sem um getur í 2. mgr. 27. gr. sáttmálans, og bjóða þeim að leggja fram athugasemdir innan þeirra tímamarka sem hún tilgreinir.
- 3 Hlutaðeigandi samningsaðili og samtökin sem standa að kæru geta lagt fram skriflegar viðbótarupplýsingar og athugasemdir innan þeirra tímamarka sem nefnd óháðra sérfræðinga tilgreinir, á grundvelli skýringa, upplýsinga og athugasemda sem berast í samræmi við 1. og 2. mgr. hér að framan.
- 4 Við athugun á kærinni er nefnd óháðra sérfræðinga ásamt fulltrúum aðila heimilt að efna til vitnaleiðslu.

8. gr.

- 1 Nefnd óháðra sérfræðinga skal semja skýrslu þar sem greint er frá þeim leiðum sem hún hefur farið við athugun á kærinni og kynntar ályktanir hennar um það hvort hlutaðeigandi samningsaðili hafi tryggt fullnægjandi framkvæmd þess ákvæðis sáttmálans sem vísað er til í kærinni.
- 2 Skýrslan skal send ráðherranefndinni. Hún skal einnig send samtökunum sem að kærinni standa og samningsaðilum að sáttmálanum en þeim er ekki heimilt að birta hana.

Enn fremur skal hún send þinginu og birt samtímis ályktuninni, sem um getur í 9. gr., eða eigi síðar en fjórum mánuðum eftir að hún hefur verið send ráðherranefndinni.

9. gr.

- 1 Á grundvelli skýrslu nefndar óháðra sérfræðinga skal ráðherranefndin samþykkja ályktun með meiri hluta greiddra atkvæða. Komist nefnd óháðra sérfræðinga að raun um að sáttmálanum hafi ekki verið beitt með fullnægjandi hætti skal ráðherranefndin samþykkja tilmæli til hlutaðeigandi samningsaðila með tveimur þriðju greiddra atkvæða. Í báðum tilvikum hafa þeir einir atkvæðisrétt sem eru samningsaðilar að sáttmálanum.
- 2 Komi fram nýir þættir í skýrslu nefndar óháðra sérfræðinga getur ráðherranefndin, að beiðni hlutaðeigandi samningsaðila, ákveðið að hafa samráð við stjórnnefndina með tveimur þriðju greiddra atkvæða samningsaðila að sáttmálanum.

10. gr.

Hlutaðeigandi samningsaðila ber að leggja fram upplýsingar um þær ráðstafanir sem hann hefur gert til þess að fara að tilmælum ráðherranefndarinnar í næstu skýrslu sem hann skilar til framkvæmdastjóra í samræmi við 21. grein sáttmálans.

11. gr.

Ákvæði 1. til 10. gr. þessarar bókunar skulu einnig gilda um greinarnar í II. kafla fyrstu bókunar við sáttmálann gagnvart ríkjunum, sem aðild eiga að þeirri bókun, að því marki sem þær greinar hafa verið samþykktar.

12. gr.

Ríkin, sem eru aðilar að bókun þessari, hafa í huga að fyrsta málsgrein viðbættisins við sáttmálann, sem varðar III. hluta, hljóði svo:

„Litið er svo á að sáttmálinn feli í sér lagaskuldbindingar alþjóðlegs eðlis og að framkvæmd þeirra sé eingöngu háð eftirliti því sem kveðið er á um í IV. kafla hans og í ákvæðum bókunar þessarar.“

13. gr.

1 Bókun þessi skal lögð fram til undirritunar fyrir aðildarríki Evrópuráðsins sem hafa undirritað sáttmála þennan og geta þau lýst sig samþykkt því að vera bundin af henni með:

- a undirritun án fyrirvara um fullgildingu, viðurkenningu eða samþykki, eða
- b undirritun með fyrirvara um fullgildingu, viðurkenningu eða samþykki og síðari fullgildingu, viðurkenningu eða samþykki.

2 Aðildarríki Evrópuráðsins getur ekki lýst sig samþykkt því að vera bundið af bókun þessari nema eftir eða við fullgildingu sáttmála þessa.

3 Skjöl til fullgildingar, viðurkenningar eða samþykkis skulu afhent framkvæmdastjóra Evrópuráðsins til vörslu.

14. gr.

1 Bókun þessi öðlast gildi fyrsta dag næsta mánaðar eftir að liðinn er einn mánuður frá því að fimm aðildarríki Evrópuráðsins lýsa sig samþykkt því að vera bundin af henni í samræmi við ákvæði 13. gr.

2 Bókunin öðlast gildi gagnvart hverju aðildarríki, sem síðar lýsir sig samþykkt því að vera bundið af henni, fyrsta dag næsta mánaðar eftir að liðinn er einn mánuður frá því að skjal til fullgildingar, viðurkenningar eða samþykkis er afhent til vörslu.

15. gr.

1 Hver samningsaðili getur hvenær sem er sagt upp bókun þessari með tilkynningu til framkvæmdastjóra Evrópuráðsins.

2 Uppsögnin öðlast gildi fyrsta dag næsta mánaðar eftir að liðnir eru tólf mánuðir frá því að framkvæmdastjórinn fær tilkynninguna.

16. gr.

Framkvæmdastjóri Evrópuráðsins skal tilkynna aðildarríkjum Evrópuráðsins um:

- a hverja undirritun,
- b afhendingu hvers skjals til fullgildingar, viðurkenningar eða samþykkis,
- c gildistökudag bókunar þessarar í samræmi við 14. gr.,
- d hverja aðra gerð, tilkynningu eða yfirlýsingu varðandi bókun þessa.

Þessu til staðfestu hafa undirritaðir, sem til þess hafa fullt umboð, undirritað bókun þessa.

Gjört í Strassborg 9. nóvember 1995 í einu eintaki á ensku og frönsku sem verður afhent til vörslu í skjalasafni Evrópuráðsins og eru báðir textarnir jafngildir. Framkvæmdastjóri Evrópuráðsins skal láta hverju aðildarríki Evrópuráðsins í té staðfest endurrit.